

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, December' 31 dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' Journal des Debats' Dec. 17diki száma a' Toulousei Journal politique és Echo du Midi nevű Ujságokból, következő tudósításokat közöl a' Pyrenaeumi szélekről. Az először nevezett Toulousei Ujság szerint nevezetesen így szól:

Puycerda tájékáról Dec. 6d. „A' Puycerdai constitutziós őrizet-sereg ez idő szerint 600 Gyalogságból 's 50 Lovasságból áll. — Az egész Cerdagna mozgásban van. Maga Montalla helysége egy 80 főből álló Companiát állított; ugyan ezt tette Proulans nevű falu is. Azon éppen most szárnyaló hírre, hogy Misas és Malavilla, seregeiket a' Cerdagna körül Tesesben és Doriában gyűjtik-egybe, sokan megrémültek. — Mina a' helyt, hogy mint közönségesen gondolák, Ripol felé tartana, Seonak fordult 's attól Dec. 5d. csak két órányi járó földre volt. Ugy látszik, erősen szívén fekszik ezen helynek bévétele. De más részről tudva van, hogy Romagosa hathatós ellentállásra tökéllé-el magát. A' napokban is szerencsésen ütött a' Constitutziósokra Castelbonál, Seotól harmadfél órányira, 's lisztből és gabonából álló szállításokat elvette 's az erősségbe vitette. Második rájuk ütésének pedig egy falka vágó-marha leve foganatja. Ugy hallik, d'Eroles eljutott a' Paillas völgyében fekvő Labourst városába, 's újra egybeszerzett valami 1000—1200 embert. Ezen osztály, kivált ha még nevedne, Minának Seo ellen való célzásait megga-

tolhatná. — A' Regenség Perpignaba ment. Miniszter Barafou Axba utazott, hova Dec. 7d. megérkezhetett“

Egy Perpignami levél (melly ugyan csak az említett Ujságban közöltetik) jelenti Dec. 7d.: „A' spanyol Posta még meg nem jött. — A' Régenség, — kivéven a' Tarragonai Érseket, ki Pradesből tegnap érkezett hozzánk, — ma reggel Toulouseba ment. Romanillo Dec. 5dike olta itt van. — A' Hit-ármadának 3d. osztálya Dec. 3d. érkezett Praesbe, hol Dec. 6dikáig mulatván, Yllebe ment; 66 lovas embere volt ezen osztálynak. Ide ma egy nagyobb osztálya érkezett azon szerencsétlen ármadának, 's Rivafaltes, és St. Laurent de la Salancque tájára küldetett; a' több seregek a' Pyrenaeum tövében, La Roque, Sorede 's más egyéb falukban kvártélyoznak. A' Keleti-pyraeneumi D-partementben öszveséggel 3600 Hitármadabeli szerencsétlen katona van. — Ugy hiszem, rövid időn hiteles tudósítással szolgálhatok a' Malavilla, Mosen-Anton, Fleyres, Misas és Targaronna seregeikről. A' 32d. gyalog Linea-Regementből két Battalion rukkolt-bé hozzánk Dec. 5d. és 6d. napjaiban. A' Sarthei két Svadron is Thurban 's vidékén, Dec. 5d. újra békvártélyozott.“

Az Echo du Midi is ugyan ezeket 's még a' következő környülállásokat jelenti: „Mina Dec. 3d. hagyá oda Puycerdát, hátra hagyván ott Gróf Lignatit (mások Ceruttinak mondják) 5—600 emberrel. — A' mint mondják az volt eleinte

plánuma, hogy nagy hirtelenséggel rohanván Ripollra és Pracera; Fleyres, Mosen-Anton és Carragol Royalista vezéreket megtámadhassa; de utóbb, mint okos hadi ember, jobbnak tartá seregeinek egy részét a' Bari híd körül lévő hegyközi szorosokon, más részét a' Seoval általellenben lévő tájakon vonni egybe. — Nem boldogulván Mina Seo ellen intézett céljaiban, vesztegetéssel teve próbát; 's a' Seo-ban és Mequinezaban commandirozó Tiszteket akára hitszegésre venni. A' próbára tetteknek, ha a' nevezett helyeket feladnák, nagy summa pénzt ígért; hanem minden efféle igyekezetei füstbe mentek. — A' vitéz d'Eroles módját ejtette, hogy Romagosát tudósítaná állapotjáról. Utóbbinak 800 embere van a' Seoi hástyák' őrzésére, 's 1200, kikkel apró csatázásokat teszen. — Mina nagy veszedelemben forgott Puycerda körül. Egy puszkagolyóbis, melly egy sövény mellől, hátulról neki vala irányozva, elhibázta, 's a' lova csípején ment keresztül.

A' Journal des Debats, Dec. 18diki számja ezt tartja: „A' Carlos Odonnel vezérlése alatt lévő Hitármadának mozgulásairól igen egymással ellenkező jelentésekkel telnek-el a' Bayonnei levelek. Egyik levelezőnk így ír onnan Dec. 12d.: Sz. Sebestyénből azt a' hírt vevénk, hogy Zabala, minekutána Nov. 24dike olta Villariayoban lett volna, Dec. 2dik Auroscoban Merinóval egyesült, 's így már kettőjük' serege valami 1800 derék vitézekből áll; kik az Odonnel ármadájának jobb szárnyát, az Arragoniai sereg pedig a' bal szárnyát formálják. E' szerint az elhatározó ütközetek ezentúl Navarrában és a' Baski tartományokban lesznek, 's a' Királyság' ügye ottan fog dicsőségesen védelmeztetni. Torrijos ki nem mozdul Pamplomából 's egyre bocsátgatja on-

nan vérengező Proclamatiójit, hogy a' lakosokat rettenthesse 's a' Royalisták ügye' védelmezésétől elidegeníthesse. Ma azt beszéllik hogy elindult Lumbier felé, a' hova vonult Odonnel is; de ezen egész beszédnek semmi fundamentuma. Santos Ladron és Guergene, Rioja körül száguldoznak, seregeket naponként nevelik a' békételenek.“

Egy második levelezőnk' tudósítása ímígy szól: „Bayonne Dec. 12d. Generális Torrijos 4000 Gyalogsággal és 1000 Lovassággal Pamplonába érkezvén, Generális Odonnel arra határozá magát, hogy Lumbierből, hol eddig fő kvártélyát tartotta, Ochagaviába vonúlna-vissza; a' hol azonban a' nagy hó és hideg miatt nehezen maradhat-meg. Dec. 8d. ugyancsak a' Torrijos seregéből 500 ember jött a' Rattani völgybe. Generális Odonnel Tisztjeinek egy része Pauba és St. Jean-Pied-de-Portba megérkezett. Újabb tudósításokat se Toulouséból se Bourg-Madamból nem vettünk.“

Az Infantadoi Herczeg kiszabadult a' fogságból, a' Madriti Fő Kormányozó határozásánál fogva, melly a' Fiscalis Parades fogságra kárhóztató parancsolatját megsemmisíté. Becsületére fogadvan a' Herczeg, hogy el nem távozik, már most a' városban szabadon járhat, mígnem a' Júl. 7diki történet iránt törvényesen meghal-gattatik. Az első kérelmü törvényszéknek, Canonok de Castro ellen hozott ítéletét, Nov. 30d. a' 2dik kérelmü bíróság is meg-erősíté. De Castro nyolcz esztendei gályarabságra büntettetett, mellyet Ceutaban kitöltvén, az Országból számkivették.

Feldmarschal Dupuy 's a' hajdani királyi Gárdának még egy második Generális, kik mind ketten a' Júl. 7diki történetbe keveredvén, Andalusiában kerestek menedéket, onnan fogva hozattak Madritba.

A' Journal politique de Toulouse Dec. 11d. újabban ezeket közli: „Ha némelly vélekedéseknek hitelt adhatnánk, azt lehetne gyanítanunk, hogy a' Régenség Navarrába szándékozik; de ezen tartományban olly lábon vannak a' dolgok, hogy az efféle szándékot éppen nem hihetjük. Ugyan is említettük, hogy Navarra szint azon sorsra juthat, melly Caraloniát érte, 's Generális Torrijos a' constitutziós ármadának egy osztályát szándékozik általvenni, mellyel Navarrába rukkoljon 's ott tüzzel vassal pusztitson. Azonban mind ezekből még koránt sem lehet azt következtetni, hogy a' Regenség' ügye minden reménység nélkül elveszett légyen. Nagy még Spanyolországban a' Royalisták' felekezete; a' polgári hadnak iszonyatosságai, 's különösen a' Constitutziósok által Cataloniában elkövetett kegyetlenségek, sokakat vontak a' Király részére, nevelték a' békételenek' számát, 's olly boszszúállásnak szomját ingerelték benne, mellynek következései, kivált egy illy heves Nemzetnél mint a' Spanyol, felszámíthatatlanok.

Franciaország.

Királyi rendeléseknek következtében, némelly törvényszékeken változások történtek, minthogy a' törvényesen rendelt Ágenseknek egy része elbocsáttatott.

A' Moniteur most közli azon említett határozást, melly szerint az 1821diki katonai esztendőre előállható Ifjúság a' hadi szolgálatra meghívódik. Dec. 20dikán már a' Regementeknél lesznek ezen Ifjak. Számok, az esztendei rendes 40,000 rekrutákon kívül, 20,500ra telik.

A' Mühlhauseni helybeli tisztség, a' Dec. 5d. történt rendetlenség miatt, további rendelésig az ottani Játékszínt bezáratta.

A' Király Dec. 16d. magános audienziát adott Marchangy Úrnak a' Deputátus Kamara új tagjának. Azután Villele és Corbiere Urakkal dolgozott Ő Felsége.

Marbois Úrnak, a' Francia Országi fogházak javítására ügyelő társaság tagjának munkájából kitetszik, hogy az egész Országbeli foglyok' száma 1820ban 31,444; 1821ben 32,184re telt. 1812 Jan. 1sőjén 31,749 volt a' számok.

Spanyol Amerika.

Maracaiboból (melly az újabb időben újra az Európai Spanyolok keze közt van) azt írják, hogy ott valamelly ragadó hideglelés nagy pusztításokat tett.

Egy la Guayaraból jött hajó azt a' hírt hozta New-Yorkba, hogy Generális Morales újra oda hagyá Maracaibót 's ismét Puerto-Cabellóba vonúlt-vissza. Ugyan is Generális Montilla egybeszedvén Rio de la Hachában minden hadi erejét, Maracaibo felé tartott, 's ott Moralesnek nem volt annyi népe, hogy az ostromot kiállhatta volna. Az Independensek Sept. 18d. rukkoltak-bé Maracaiboba. Bolivárt és Devereutot minden nap várják a' déli részekről, hogy Puerto-Cabello' megtámadása iránt tennének sikeres rendszabásokat.

Orosz Birodalom.

Petersburgban Nov. 27d. megholt a' Nápolyi Követ Herczeg Serra Capriola, életének 73d. esztendejében. Az Orosz Udvarnál szinte 40 esztendeig folytatta Követi hivatalát.

Krimiában egy 120 ember él, és egészséges. Az öreg, Persiában született, 's még most is jól emlékezik a' híres Kuli Chan Tamásra, kit gyakran látott. Legfijatalabb leánya 35 esztendős. — A' Permi tartomány-osztálybeli Protestans Ekklesiák, mellyek eddig az Igazság-Colle-

giumától függöttek, ezentúl a' Sarretorri Evang. Contistorium megyejébe tartoznak.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Courier így ír Dec. 17d. „Dec. 14d. gyalázatos jelenés történt a' Dublini Játékszínen, hol akkor a' Vice Király Marquis Wellesley is benn volt. A' mint már említettett, a' Vice Király megtiltá az idén azon inneplést melly szerint a' Boynei gyözedelem' emlékezetére Nov. 4d. és 5d. napjain, a' mikor III. Wilhelm diadalmat vett II. Jakabon, az elsőnek státuája virág füzérekkel szokott koszorúztatni. A' tilalmat, Ő Felségének Irlandiában járta-kor említett kívánsága szerint tette a' Vice Király Ő Excja. A' szóban lévő jelenést, a' következő levél, melly még azon éjjel indíttatott hozzánk imígy adja-elő. „A' Lord Lieutenant, mint ilyen alkalmatosságokkor szokásban van, gálába ment a' Játékszínbe, hol a' Vice Királyi Logeban a' tiszteletnek szokott jeleivel fogadtatott; hanem csakhamar sziszegni 's füttyölni kezdetek az Oraniai felekezet' részéről, 's sokan még a' Galleriákra is felmentek olly czállal hogy a' Vice Királyt bosszantának, sőt a' mint egy utóbbi gaz tettből gyanítani lehet, élete ellen is törekednének. Az egész játék alatt egyre folytak a' bosszantások; a' hol csak valami alkalmatosság adá elő magát, minde-nütt kárhóztatások érek a' Lordmáyor, Darnley pedig az Alderman (ki azon nagy vendégségben, mellyet Dublin városa a' Király tiszteletére adott, Ő Felsége eltávo-zása után III. Wilhemért ivott) a' ki egy Logeban hasonlóképen jelen volt, magasztaltatott. A' szakadásnak ismeretes mon-dásai: „The Protestant Boys“ és The Boyne Water!“ halattak mindenfelől, mellyre a' Catholicusok felingereltetvén: „Garryowent“ és St. Patricks - Day“ kiáltozták.“

„A' Lordmáyor minden lármázás köz-ben veszteg és csendesen maradt, míg nem a' játék' végével a' legfelső Galleriá-ról egy palaczk repült feléje. A' gonosz ember istentelen tette azonban sikeretlen leve, mert a' palaczk a' Loge' falába ütöd-vén, öszvetört 's a' nemes Marquisnak sem-mi sérelmet nem okozott. Erre a' Gárdák a' Galleriára felmentek, 's a' lázzasztók között sokakat megfogtak.“

Portugallia és Brasilia.

Lisbonából Dec. 6d. indult tudósítá-soknál fogva, az ottani Cortesek' gyűlé-seinek második ülése Dec. 1sőjén meg-ujítatott. A' megnyitó beszédet, a' Ki-rálynak gyengélkedő egészsége miatt egyik Miniszter olvasá-fel, mellyre a' Cortesek Praesidense felelt.

A' belső dolgokra ügyelő Miniszter jelenté a' Corteseknek, hogy a' Király, annak' következésében, hogy a' Királyné nem akarja aláírni a' Constitutziót, vele a' törvénynek minden keménységével bá-nik 's az Országból számkiveti; tekintetbe vévén azonban, a' mit az Orvosok közönsé-gesen mondanak, hogy a' meszsze utazás az esztendőnek mostani szakaszában árthat-na a' Királyné Ő Felsége egészségének, ez út-tal azt rendelte, hogy a' Királyné a' Ramalhavi kastélyba (Lisbonától öt órányira) menjen, de gyermekei között egyet se vi-hessen oda magával, és hogy ezen reá nézve ez idő szerint tett határozás csak addig tart, míg a' Princz - Asszony (ki a' Spanyol Király testvére) egészsége az Országból való eltávozását megengedi.

Olasz Ország.

Florentziából írják, hogy a' Prusszus Király Ő Felsége Gróf Ruppin név alatt Dec. 14d. érkezett meg oda. Csak hamar látogatására ment Ő Cs. K. Nagy-Herczeg-

sége, 's más nap reggel a' Cs. K. Örökös Nagy-Herczeg, és a' Carignani Herczeg. Dec. 15d. estve megjelent Ő Felsége azon muzsikai Akademiában, mellyet tiszteletére az Udvar adott.

P e r s i a.

Taurisban, Aug. 20d. indult tudósítások szerint, igen dühös ragadó nyavalya ütött-ki, melly alkalmasint az ismeretes Cholera morbus. Taurist csaknem mind odahagyák lakosai. A' hozzá közel fekvő Teharánból a' Persiai Udvar is a' meszszebb eső Ispahanba vette magát.

Lombárd - Velencei Királyság.

Velencei legújabb tudósítások szerint, onnan Ő Cs. K. Felségek Dec. 23d. reggel indulván, estvére Trevisón keresztül Bassanoba érkeztek 's ott megháltak. Ő Cs. K. Fő Herczegsége a' Lombárd-Velencei Vice Király, Tridentumig kísérte Ő Felségeket, a' honnan felséges Hitvесе után Velenczébe visszament.

Orosz Császár Ő Felsége még Dec. 22d. reggel odahagyá Velenczét, 's Bassanón és Tridentumon keresztül, Insbruck felé vette útját.

Prusszus Király Ő Felsége Alsó-Olasz Országi útazásából Dec. 20d. Verónába 's 24d. Insbruckba érkezett, a' honnan más nap Salzburgon keresztül Berlinbe elindult.

B é c s.

Ő Cs. K. Felsége mindenkor különös gondjait fordítván azon dolgokra, mellyek az emberiségnek közönséges javára czélznak, kiváltképenvaló figyelmet fordított a' Katonáság egészsége megtartására, vagy a' betegek' és sebesek' gyógyítására: azért a' Cs. Kir. Hadi Tanács által bemutatott ajánlást kegyelmesen elfogadni méltóztatott a' József Akademiának nevezett Intézetre nézve, és hogy ez, első

Szerzőjének nagyobb dicsőségére, és a' Hadi-Orvosoknak teljesebb formálására szolgálhasson, Oct. 27diki felséges végzése által, annak megjobbított elintéztetését, a' következőkben, kegyelmesen méltóztatott megállapítani.

1) Az Orvosi és Seborvosi József Akadémia, mint magában álló és független Intézet, továbbá is megerősítettik, és benne mind az orvosi mind a' seborvosi tanítások akképen mennek végbe mint egyéb Ausztriai Universitásokban.

2) Ennek következtében csupán olly Ifjak vétethetnek-fel a' tanulásra, kik már valamely Ausztriai Tartományos Intézetben a' Philosophiai pályát elvégezték.

3) Az Akadémia azon jussal fog bírni, hogy az ujabban elintézett tanulás rendéhez képest, a' Tanulókat szoros vizsgálás alá vévén, az elkészült alkalmazatos Ifjakat, Doctori méltósággal felékesíthesse.

4) Az Akadémia által e' szerint gradualt Doctoroknak, a' szabad praxisra nézve ugyan azon jus engedtetik, a' mellyel bírnak akármely belső Universitásban Diplomát nyert Orvos- vagy Seborvos-Doctorok.

5) Az Akadémia' Directorsága egybekapcsoltatva leszen a' Fő Tábori Orvos-Hivatallal, és egyéb öszvefüggések az Akadémia, a' Fő Tábori Orvos és a' Hadi-Tanács között, úgy megmaradnak, mint előbb voltak.

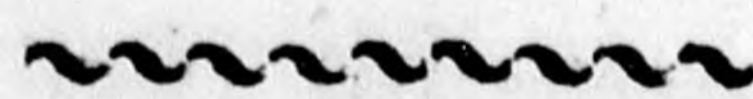
Ezen felséges végzésekhez képest, mellyek az egész Ausztriai Ármadát a' legbuzgóbb háládatosságra kötelezik, mint-hogy fő czéljok a' beteg és megsebesedett katonák' helyes orvoslása, meghagyatik azon felséges parancsolatnak ereje is, melly f. eszt. Aug. 18d. a' Concursusra nézve kihirdettetett, és az Akademiának Director-ságára nézve, melly a' Tábori Fő Orvos-rangjával egybe leszen kapcsolva, egy-

szersmind az is meghatároztatik, hogy ezen hivattal, a' Cs. K. Tanácsosság' caractere együtt járjon. Mellyrenézve mostanság Ő Cs. K. Felsége az Akadémia' Directorává Dr. Isfordink János Urat, eddig is ezen Akademiában volt Professort méltóztatott kegyelmesen kinevezni. Ezen új Director Urnak az Akadémiai Tanácsnál való hémutattatása, Nov. 18d. minden Stabalis és Regementbeli Orvosoknak jelenlétekben, Báró Prohaszka Feldmarschal-Lieutenant és Hadi Tanácsos, úgy Brenning Udvari Tanácsos és Hadi-Tanácsbeli Referens, mint e' végre kirendelt Biztos Urak által vitetett végbe.

Dec. 30d. Bécsben, a' Státuspapiroseinak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 83 1/8; Ugyan az 2 1/2 pCmal 41 1/2; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. 121 1/4; Ugyan az 1821ről 100 for. C. P. 102 1/2; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 forintért Conv. Pénzben —; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 38 3/4; 100 forint C. Pénz 249 7/8 for. V. Cz-ban — 1 Bank-Aktzia 944 1/5 f. C. P.

Magyar Ország.

Rosnyóról, Dec. 24d. Az Evang. General Convent végzésének a' mi Nemzeti Evang. Gymnasiumunkra is nagy befolyása vagyon. Ez esztendőben sokkal több Tót és Német Ifjak gyülekeztek hozzánk a' magyar nyelv' tanulására, mint eddig.

E' folyó iskolai esztendőben a' Rhetorico-Poëtica Classisban T. T. Farkas András Rector és Professor Úr, e' következő tudományokat magyarázza, ugy

m. a' Dogmatikát, Rhetorikát, Antropologiat, Horatius, Virgilius, Cicero de Oratore és oratiojit, Mathesist és Poësisst deák nyelven; és a' deák stilusban való gyakorlást minden héten vizsgálás alá veszi. A' Syntactico-Prosodica Classisban, a' Syntaxis a' maga tulajdon munkája szerint, Periodologiat, Phaedrúst, Cornelius és Cicero leveleinek magyarázatját.

T. T. Mispál Gergely Úr, a' Magyar Literatura' Districtualis Professora, a' Rhetorico-Poëtica Classisban öt óra alatt hetenként a' magyar nyelv' Grammatikáját, Universális Geographiat, Magyar Ország Historiáját honni nyelven, és a' magyar stilusban való gyakorlásokat vizsgálja. A' Syntactica Classisban hetenként 15 óra alatt, a' Vallás tudományát, Universalis Historiát, Universalis Geographiat, a' Mineralogiat és Botanicát, Arithmetikát, a' szép és helyes írás mesterségét, a' Stilusban való gyakorlásokat és Declamatiót kormányozza.

A' tudományok, kivéven a' Vallás tudományát, mind magyar nyelven magyaráztatnak.

T. Pich Mátyás Úr, Márjassy Urfiak Nevelője, a' Syntactica Classisban egy óra alatt a' Prosodiát, különös órákon a' Görög nyelv ismeretét kétszer hetenként tanítja.

Gymnasiumunk' népessége mostan a' Rhetoricában 66; a' Syntaxisban 90; a' Grammaticában 104; az Elementaris Classisban 103, kik közt több két harmadrésznél idegen.

A' Gabona ára Rosnyón Dec. 21d. a' következő volt: Egy Posonyi mérő tiszta búza 4 — 5 for. Kétszeres 3 — 3 f. 45 xr. Rozs 2 f. 36 xr. — 3 f.; Kukoricza 3 f.; Árpa 2 f. 30 xr.; Zab 2 for.

Jól számláljuk e az Uj Esztendőt K. U. sz. u. 1823nak.

Tudva való, hogy Urunk születésénél kezdett esztendeink' számát bizonyos Picziny Diénes (Dionysius Exiguus) nevű Tudós' felszámolása szerint vettük szokásba még Nagy Károly idejében, és azóta mind e' máig azon szerint számlálni folytatjuk is: de ha vallyon hibátlanul számolt e Picziny Diénes, ennek kinyomozása is, a' mi mindeneket felforgató 's kifürkésző legújabb időkorunk számára tettett-el. És mélyen vizsgálódó Tudósok szavának híven, olly formán üt-ki a' dolog, hogy Picziny Diénes megbotlott a' számvetésben; a' mi keresztyéni időszámlálásunk valósággal hibás számlálásnak találtatván. Picziny Diénes, Urunk' születését Róma Városa é. u. 753dik esztendőre teszi: a' Szent Evangyélisták írásaiban találkozó datumok szerint pedig Urunk' születése alkalmasint három esztendővel is előbb történt. Ki fog ez tetszeni a' következőkből: 1) Sz. Lukács Evangyéliomának harmadik része szerint, Urunk Jézus, életének harminczadik, Tiberius Császár uralkodásának pedig tizenötödik esztendejében kereszteltetett-meg. Ez az esztendő vagy 780, vagy 782 lehetett R. V. é. u.: akármellyik volt, csakugyan nem a' Picziny Diénestől felvétellett 753dik. 2) Szent Jánosnál II, 20 ezt mondják a' Zsidók Urunk Jézusnak, élete harminczadik esztendejében: „ez a' Templom 46 esztendeig építettett.“ Szó vagyon azon Templomépítésről, mellyet Első Hérodés parancsolt. Urunk' születésének esztendeje tehát a' Templomépítésnek tizenhatodik esztendeje lehetett. Mert Hérodés azon építést uralkodásának tizenhetedik esztendejében parancsolta-meg; uralkodását pedig R. V. é. u. 717ben kezdette: és így a'

Templomépítésnek 16dik, 's következésképen Urunk születésének esztendeje, a' 750dik esztendő volt. 3) A' Nap- és Holdfogyatkozások visszaszámolásából is kitünik Picziny Diénes számvetésének hibás volta. 4) A' Pascha Innepet Idvezitők, életének 34dik esztendejében tartja Tanítványival; már pedig kiszámlálták az Asztronomusok, hogy a' Pascha Innep, Urunk halála előtt és után számos esztendőkön által, éppen nem eshetett Csötörtöki napon másszor mint az egyetlenegy 784dik esztendőben, R. V. é. u. Ez volt tehát Urunk Jézusnak harmincznegyedik életesztendeje, következésképen 750dikben esik a' születés.

Mind ezekből az világosúl-ki, hogy Urunk Jézus az Evangyéliomok szerint három esztendővel korábban született, mint közönségesen tartjuk; 's hogy így 1823 helyett, írni kellene 1826tot.

Edvi Illy és Pál.

L i t e r a t u r a.

Cornelius Tacitus Munkái. Magyarra fordította Baritz György Cs. K. Ingenieur Kapitány. Első Kötet I. Julius Agricola. II. Germania. III. Az Orátorokról. Bétsben, Pichler Antal betűivel 1822. Nagy. 8adrét 107 lap. Csinos borítékkal találtatik Bécsben Márton József Professornál, kinek reáügyelése alatt nyomtattatott.

A' ki a' régi Görög és Római Literatura termékeny mezejét 's annak virágait ismeri, tudja mi okból tevék azokat, hazai nyelveken is sajátjokká a' mostani tudós Nemzetek' Literatai, 's ha nem tudná egyszersmind, hogy a' Magyarok tudományos előmenetelét, midőn mások bátran haladhatának, sok viszontagságok gátálák, méltán csudálkozhatna azon szüksé-

gen, mellyet nálunk a' Classicusok' fordításában tapasztal.

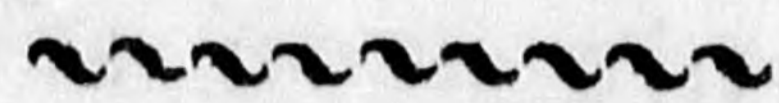
A' mennyivel járatlanabb már a' pályá, annál nagyobb becsülést és köszönetet érdemel, ki reá fellép 's a' nehézségekkel vitézül megküzdik. Még nagyobb, midőn Honjához vonszó hév szerete-tét idegen földön is tündököltetvén, megmutatja, hogy a' haladni szerető Magyar semmiféle éghajlat alatt hátra nem marad. Mind ezen tekinteteket neveli még Tacitus' tudós Fordítója iránt az, hogy a' melly részben itt Nemzeti Literaturánkat gazdagítja, az tulajdonképen nem hivatalos foglalatossága, 's ezzel békibizonyítja, hogy tudományos műveltsége magasabb polczra hágott azokénál, kik a' nem éppen hívattatásokra tartozó tudományokat, magoktól értetlenül el szokták korlátolni.

Serényen előrebocsátván hazafiúi cél-ját a' jelenvaló historiai remek' fordításá-ban Kapitány Baritz Ur; a' feljülemli-tett mind a' három kis darabot olly sze-rencsével öntötte által nemzeti nyelvünk-re, hogy igen fáradságos dolgozásában, a' figyelmes olvasót az eredeti munkának mindenütt teljesen megfelelő értelmes, tiszta, folyó magyarság gyönyörködteti, 's benne azon óhajást igen is felébreszti, hogy bár csak az egész Tacitust bírhatná így minél előbb.

Azzal is kedvelteti még a' kezünk alatt lévő munka magát, hogy nyomtatá-sa igen szép és tiszta.

Különösen pedig, a' mi az Érdemes Fordítót mindenek előtt úgy ismerteti-meg, mint a' ki haszonkeresés nélkül kíván ha-

zai Literaturánk előmozdításán fáradozni, az, hogy a' könyvnek éppen csak azt az árát szabatta, a' mennyibe annak a' nyom-tattatása került, 's e' szerént ámbár min-den Exemplum velin papirosra van nyom-tatva, még is mindegyiknek könyvesbolt-beli ára 30 xr. C. P. vagy 1 f. 15 xr. Váltóban.

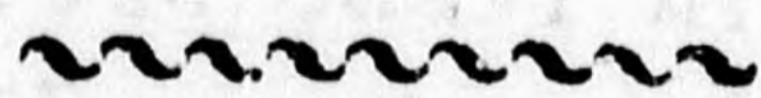

Olcsó Szekerkenőcs.

Egy font hájat és egy font bárány-fagygyút olvaszsz-össze. Keverj-el benne fél font pulverizált ólomfejét (német neve Bleyweiss). Ekkor tölts belé négy lat Ungventum Mercuriálét és két asztali kanálnyi faolajat, 's kész a' kenőcs. Ha hádog szelenczébe öntöd, azt nyered, hogy útra vivén, kevés helyet foglal-el szeke-redben.

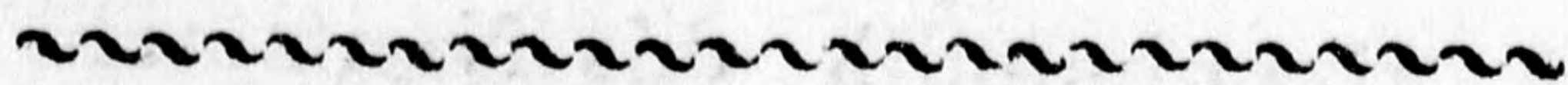
Egyszeri kenésre elég annyi mint egy dió, 's egyszeri kenéssel ötven mértföld-nyi utadat megteheted. Tapolczán, Oct. 30d. 1822.

Gazda János.

Hívatalkeresés.

Egy legjobb idejében lévő férjfi, ki a' mezei- és vízépítés-mesterséget, úgy a' Földmérés tudományát is theoretice és practice egész kiterjedésében teljesen ér-ti, 's ismereteiről és jó erkölcséről hivata-los bizonyosság-leveleket mutathat, kíván-na valami Uraságnál tisztségbe lépni. Le-het iránta értekezödni Bécsben: Himmel-pfortgasse Nro 947 Kusak Úrnál.

Vége az 1822d. Második Félésztetendőnek.

Felelő: A. Pánczél Dániel. Nyomtató: Stöckholzer H. F. (Nr. 648).